

SLIM STROOMVERBRUIK ALS NIEUWE NORM

Waarom en hoe Essent ervoor wil zorgen dat slim stroomverbruik de massa gaat bereiken

SLIM STROOMVERBRUIK ALS NIEUWE NORM

Het Nederlandse energiesysteem verandert. En met de afschaffing van de salderingsregeling voelt elk huishouden met zonnepanelen dat straks direct in de portemonnee. Want zonnepanelen zijn daarna vooral nog rendabel als je zoveel mogelijk opgewekte stroom zelf verbruikt of opslaat. De focus voor veel huishoudens moet verschuiven van 'zoveel mogelijk zonnestroom' naar 'zoveel mogelijk slimme zonnestroom'. Wie zijn verbruik aanpast aan het moment van opwek, bespaart geld.

Veel huishoudens zijn zich daar onvoldoende van bewust – laat staan dat ze weten hoe ze zich hierop kunnen voorbereiden. Daar wil Essent wat aan doen.

Het energiesysteem verandert structureel

1

Op 1 januari 2027 wordt de salderingsregeling afgeschaft.

Terugleveren wordt veel minder lucratief. Zonnepanelen zijn straks vooral rendabel als je de opgewekte stroom zoveel mogelijk zelf verbruikt of opslaat.

2

Nederland elektrificeert in hoog tempo.

Warmtepompen, airco's en elektrische auto's kunnen je elektriciteitsverbruik stevig verhogen. Eén volle autoaccu staat qua elektriciteit ongeveer gelijk aan het weekverbruik van een gemiddeld gezin. Het goede nieuws is dat veel van deze apparatuur slim te sturen is, waardoor je een groot deel van het (extra) stroomverbruik kunt verplaatsen naar gunstige momenten.

3

Het stroomnet loopt tegen zijn grenzen aan.

Netbeheerders hebben steeds meer moeite om woningen, laadpalen en bedrijven aan te sluiten op het elektriciteitsnet. Vanaf 1 juli kun je in bepaalde gebieden geen nieuwe of zwaardere aansluiting het elektriciteitsnet krijgen. Om ruimte op het elektriciteitsnet te maken en overbelasting te voorkomen, worden huishoudens door de netbeheerders gestimuleerd om op piekmomenten hun stroomverbruik of -opwek aan te passen. Sinds de zomer van 2026 is daar vanuit de netbeheerders in bepaalde gebieden ook extra geld voor vrijgemaakt.

4

Thuisbatterijen maken opslag toegankelijk.

Het aantal thuisbatterijen groeit snel. Daarmee wordt het voor een steeds grotere groep mogelijk om zonnestroom op te slaan en op een later moment te gebruiken – zonder het dagritme aan te hoeven passen. Als je slim omgaat met die flexibiliteit, kun je je energierekening omlaag krijgen.

Het tijdperk waarin het niet uitmaakte wanneer je stroom terugleverde of verbruikte, loopt ten einde. Voor steeds meer huishoudens geldt straks: wanneer je energie verbruikt, is minstens zo belangrijk als hoeveel. Essent spreekt van slim stroomverbruik als het verbruik is afgestemd op de opwek van de eigen zonnepanelen, de drukte op het elektriciteitsnet of gunstige prijzen op dat moment – of een combinatie van die drie.

De techniek is er klaar voor, veel consumenten nog niet

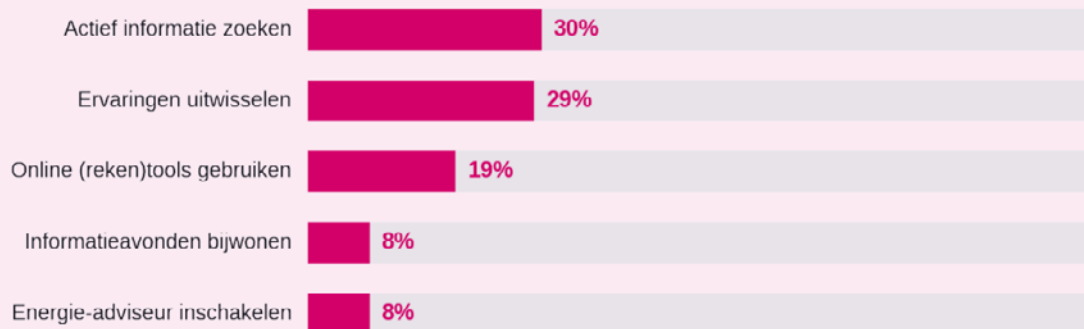
De techniek om dit goed te regelen, bestaat al: laadpalen, thuisbatterijen en zonnesystemen die je slim kunt aansturen. En ook met airco's of warmtepompen is soms veel winst te behalen. Toch is een groot deel van Nederland hier nog niet mee bezig. Niet omdat ze niet kunnen of willen, maar omdat slim stroomverbruik voor de meeste mensen complex en onbekend voelt.

Slim energiemanagement is nog beperkt bekend

Wat huishoudens verstaan onder 'slim energiegebruik':

En hoe vaak ze zelf actie ondernemen om er meer over te leren:

Bron: 'Hoe pv-eigenaren stappen zetten richting SEM', Behavior Change Group, in opdracht van Essent (p. 12 & 15).

Stroomverbruik is zelden een gespreksonderwerp, slim stroomverbruik al helemaal niet. Essent wordt de energieleverancier die ook deze groep klanten wil helpen. Er zijn genoeg oplossingen voor de energiehobbyisten die het leuk vinden om hier urenlang mee bezig te zijn. Essent wil dat iedereen mee kan doen, ook de huishoudens voor wie dit een klusje is waar ze niet naar uit kijken.

essent

Twee voorwaarden voor gedragsverandering

Er is genoeg werk aan de winkel. Uit onderzoek van Essent blijkt dat 46% procent van de huishoudens niet weet hoe ze hun eigen energieverbruik kunnen sturen. Als veel mensen niet weten wat ze moeten doen, komen ze ook niet in actie. Uit verder klantonderzoeken van Essent blijkt dat je mensen pas in beweging krijgt als aan twee voorwaarden voldaan wordt:

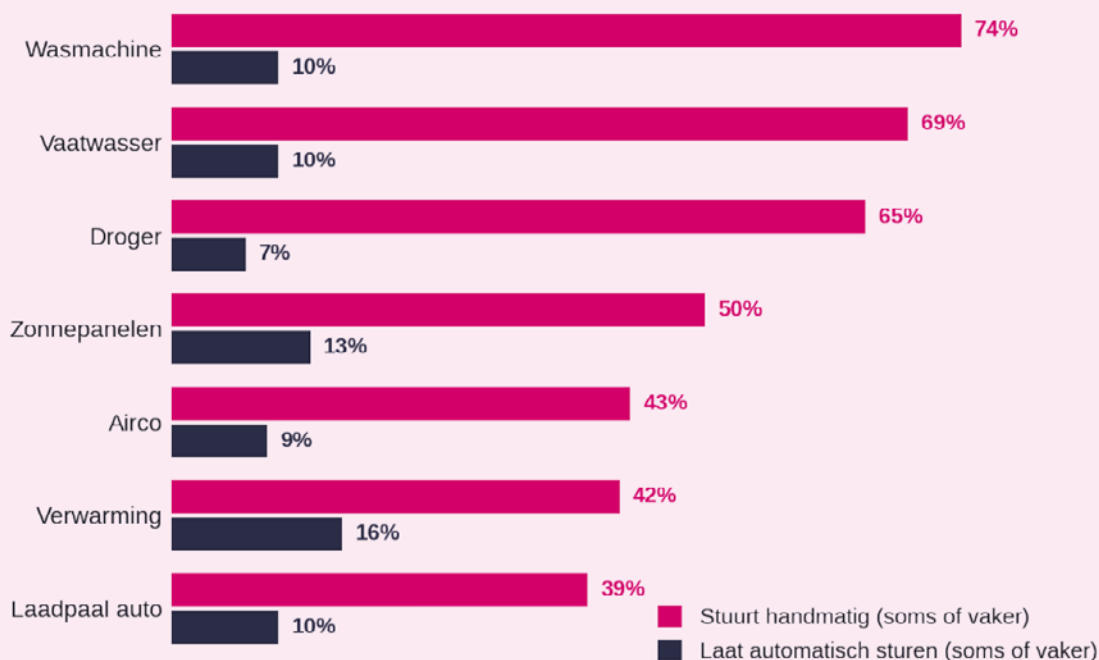
59%

Er moet een sterke financiële prikkel zijn. Voor 59% van de Nederlanders geldt dat het zo laag mogelijk houden van de energierekening de belangrijkste afweging is rondom energiezaken.

52%

Consumenten willen zoveel mogelijk ontzorgd worden, met automatisch ingestelde apparaten en transparante processen. 52% van de Nederlandse huishoudens geeft aan dat ze het fijn vinden als technologie meer zaken automatisch regelt in hun energiehuis.

Per apparaat: het aandeel dat het gebruik **handmatig** op gunstige momenten plant, afgezet tegen het aandeel dat het **automatisch** laat aansturen.

Het einde van de salderingsregeling zorgt voor een belangrijke financiële impuls. Het is nu mede aan de energieleveranciers om door te pakken, door ervoor te zorgen dat slim stroomverbruik een eenvoudige, geautomatiseerde en zorgeloze ervaring wordt.

¹ Via de Salderencheck op de website van Essent kun je voor jouw specifieke situatie uitrekenen wat de gevolgen van het einde van de salderingsregeling voor jouw situatie zijn.

De visie van Essent: slim stroomverbruik voor iedereen, zonder gedoe

Als het om energiemanagement gaat, wil de gemiddelde consument één ding: dat het geregeld is. Dat zijn stroom slim wordt verbruikt, dat het geld oplevert, en dat hij er zelf niet naar om hoeft te kijken. Hij zoekt geen cursus energiebeheer, maar hij wil ontzorgd worden met een systeem dat werkt – en dat bespaart op de energierekening.

Dat gaat Essent stap voor stap doen. Het begint bij inzicht in de energiehuishouding: hoeveel verbruik je, hoeveel wek je op? Welke apparaten verbruiken de meeste stroom en kun je die slim aansturen? En in welke mate ben je zelf bereid om je energieverbruik aan te passen? Daarna kun je verdere stappen ondernemen.

Essent onderscheidt drie categorieën van slim stroomverbruik (en -opwek).

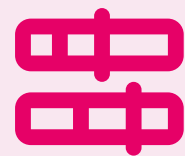
Slim verbruiken

Je stroomverbruik afstemmen op het moment van opwek. Dat kun je zelf doen. Door naar buiten te kijken, en de airco of wasmachine aan te zetten als de zon schijnt. Huishoudens die het grondiger aanpakken, pluggen een P1-dongel in de slimme meter: een klein apparaatje dat real-time inzichtelijk maakt wat er wordt opgewekt, verbruikt en teruggeleverd. Meten is weten, en slimmer verbruiken.

Slim laden en slim sturen

Een goede manier om meer zonnestroom zelf te verbruiken, is om het op te slaan. Dat kan met een thuisbatterij, of met een elektrische auto die thuis opgeladen kan worden. Essent gelooft niet dat mensen zin hebben om dit de hele dag zelf in de gaten te houden en biedt oplossingen aan waarbij de klanten er geen omkijken meer aan hebben. Essent stuurt slim aan, de klant profiteert.

Slim terugleveren

Op hele zonnige dagen is er regelmatig een teveel zonnestroom, terwijl die op dat moment niets waard is. In een lopende pilot stuurt Essent omvormers zo aan dat huishoudens hun zonnestroom zelf verbruiken, maar het overschot tijdens drukke momenten niet het elektriciteitsnet op gaat. Deelnemers krijgen daarvoor een vergoeding die hoger ligt dan de gemiste opbrengst – een win voor het huishouden, voor Essent en voor de netbeheerder.

De energiemarkt vraagt om een ander stroomverbruik, terwijl huishoudens juist behoefte hebben aan zekerheid en stabiliteit. Essent vindt dat energieleveranciers klanten moeten ontzorgen als het aankomt op slim stroomverbruik.

We hebben (en bouwen aan) oplossingen die automatisch optimaliseren: het slim laden van de elektrische auto op het moment dat de stroom goedkoop is of de zon volop schijnt, het slim aansturen van de thuisbatterij zodat de energierekening zo laag mogelijk blijft en om het elektriciteitsnet te ontlasten. Het zijn voorbeelden van hoe wij slimme stroom voor ons zien: de klant bepaalt zelf zijn voorkeuren en kan in de app altijd zien wat er gebeurt. Essent regelt de rest.

Slim stroomverbruik wordt de nieuwe sleutel tot een lagere energierekening. De techniek is er klaar voor. De noodzaak en de financiële prikkels zijn er vanaf 1 januari 2027. Om dan goed voorbereid te zijn, moet je nu beginnen. Wie op tijd start met de voorbereidingen, merkt het verschil als eerste op de energierekening.

Oproep aan landelijke politiek:

Ook de landelijke politiek heeft een rol om slim stroomverbruik te stimuleren voor een grote groep mensen. Essent pleit voor de volgende drie maatregelen:

1

Subsidieer eigen gebruik van zonnestroom

Het stimuleren van direct gebruik en/of de opslag van zonnestroom moet een prioriteit worden. Essent steunt het plan dat Holland Solar en de NVDE hiervoor hebben opgesteld: 'de flexbonus'. Via de ISDE-regeling zou je subsidie kunnen krijgen voor bijvoorbeeld de aanschaf van een thuisbatterij. Om dit goed te kunnen organiseren, is het belangrijk dat energieleveranciers de betreffende apparatuur goed op afstand kunnen sturen.

2

Maak nieuwe nettarieven niet te complex

Volgens de huidige planning gelden er vanaf 2029 alternatieve nettarieven. De hoogte van je nettarief wordt dan afhankelijk van het moment waarop je veel elektriciteit verbruikt. Het is belangrijk dat die systematiek niet te complex wordt. Het idee is dat deze nettarieven huishoudens aanzetten tot efficiënter gebruik van het elektriciteitsnet. Maar volgens Essent gebeurt dat alleen als klanten deze systematiek ook volledig kunnen begrijpen.

3

Stop de dubbele belasting bij thuisbatterijen

Na het afschaffen van de salderingsregeling, ontstaat er een risico op dubbele energiebelasting bij het opslaan van elektriciteit in een thuisbatterij. Bij afname van elektriciteit van het net wordt er namelijk energiebelasting geheven, terwijl die bij teruglevering aan het net niet wordt teruggegeven of weggestreept. Dat is vreemd, want op het moment dat de spreekwoordelijke buurman deze elektriciteit afneemt, moet ook hij nog eens belasting betalen. Zo ontstaat een stapeling waarbij hetzelfde product meermaals belast wordt. Voor de terugverdiendtijd van de thuisbatterij is dit zeer nadelig.

essent